

Izrabljavanje migrantskih radnika u Srbiji

Izrabljavanje migrantskih radnika u Srbiji

rs.politsturm.com

2026-01-04

3 мин. читања

Migrantski radnici su teško eksploatisani i obespravljani u Srbiji. Koji su uzroci ovakvog stanja?

Detalji. Ove godine krajem decembra po društvenim medijima se šire novosti o američkoj zabrani uvoza guma iz fabrike Linglong u Srbiji, navodno zbog kršenja radnih prava radnika u toj fabrici.

Farbika Linglong je na udaru medija još od 2021. godine kada su izašle novosti o robovskom položaju stranih vijetnamskih radnika. Konkretnije bili su upošljeni u izgradnji same fabrike guma i započeli su štrajk zbog svog očajnog položaja. Živeli su u barakama u kojima nisu imali ni dušeke na krevetima, bez grejanja, a i oduzeti su im pasoši kako ne bi mogli da pobegnu.

Sa druge strane, imamo i same radnike zaposlene u proizvodnji guma. Jedan dobar primer njihovog položaja je video snimak koji je izašao pre nedelju dana, na kojem se vidi kako kineski menadžer tuče srpskog radnika.

Egipatski radnici su takođe stupili u štrajk 22. decembra prošle godine. Razlog za štrajk je, kako su radnici izjavili: "Radnicima su uzimane blanko menice, koje ne služe kao pravna garancija, već kao sredstvo prinude i potčinjavanja. Njihova svrha je da radnici ne smeju da se pobune, organizuju ili traže svoja prava, jer im se preti dugovima, sudskim postupcima i egzistencijalnim uništenjem njihovih porodica u Egiptu. Ovaj mehanizam omogućava damping cene rada, ekstremno niske plate i potpunu kontrolu nad radnicima"

Dodali su da ovakav sistem omogućava kapitalistima da izbegavaju uplaćivanje poreza i doprinosa i time nanose štetu državnom budžetu, sistemu socijalnog i zdravstvenog osiguranja i svim radnicima koji rade u skladu sa zakonom. Sa svime ovime se suočavaju i domaći radnici koji rade "na crno".

Treba da znate. Živimo u epohi imperijalizma čije su karakteristike po Vladimiru Lenjinu: "1) koncentracija proizvodnje i kapitala razvila se do tako visokog stepena da je stvorila monopole koji igraju odlučujuću ulogu u ekonomskom životu;

2) spajanje bankarskog kapitala sa industrijskim kapitalom i stvaranje, na osnovu tog „finansijskog kapitala“, finansijske oligarhije; 3) izvoz kapitala, za razliku od izvoza robe, dobija izuzetan značaj; 4) formiranje međunarodnih monopolističkih kapitalističkih saveza koji dele svet među sobom; i 5) teritorijalna podela čitavog sveta među najvećim kapitalističkim silama je završena."

Sve kapitalističke zemlje izvoze kapital, čak i Srbija (primeri poput Bosne, Makedonije i Kosova), upravo zato što je imperijalizam neminovni i logički zaključak pre-monopolističkog kapitalizma. Ipak Srbija, čak i ako izvozi kapital, je i dalje primarno uvoznica kapitala, to jest zavisna kapitalistička zemlja (politički nezavisna, ali zato finansijski i diplomatski zavisna)

Lenjin je tako okarakterisao Portugal u svoje vreme: "Donekle drugačiji oblik finansijske i diplomatske zavisnosti, praćen političkom nezavisnošću, predstavlja Portugal. Portugal je nezavisna suverena država, ali je u stvarnosti, već više od dvesta godina, još od Rata za špansko nasleđe (1701–1714), britanski protektorat. Velika Britanija je štitila Portugal i njegove kolonije kako bi učvrstila sopstvene pozicije u borbi protiv svojih rivala, Španije i Francuske. Zauzvrat, Velika Britanija je

dobila trgovačke privilegije, povlašćene uslove za uvoz robe, a naročito kapitala u Portugal i portugalske kolonije, pravo korišćenja portugalskih luka i ostrva, njegovih telegrafskih kablova itd. Odnosi ove vrste oduvek su postojali između velikih i malih država, ali u epohi kapitalističkog imperijalizma oni postaju opšti sistem, čine deo ukupnosti odnosa „podele sveta“, postaju karike u lancu operacija svetskog finansijskog kapitala.”

Sada, kada znamo kakav položaj Srbija zauzima, možemo se osvrnuti na činjenicu da je “socijalistička” NR Kina najveći investitor u Srbiji zajedno sa svojim saveznikom Rusijom i poslovnim neprijateljima poput Nemačke, Holandije, Češke, Francuske i SAD.

Posledično, kako bi srpski vladajući kapitalisti pravili profit, moraju da naprave profitabilno tlo za strani kapital što dovodi do još veće eksploatacije kako domaćih radnika tako i migrantskih. S druge strane, države koje su primarno izvoznice kapitala (poput

Kine, Japana, SAD, Nemačke, Holandije itd.), zbog izvlačenja superprofita iz država uvoznica kapitala, mogu da podmire tanak sloj radničke aristokratije i da ulažu više u zdravstvo, obrazovanje i u farsu buržoaske demokratije (menjanje lica na vlasti svakih par godina dok kapitalistička vladajuća klasa ostaje).

Međutim, kako se sve kapitalističke zemlje pripremaju za novu preraspodelu tržišta, resura i sfera uticaja između raznih imperijalističkih blokova, dolazi do preusmeravanja superprofita za svrhu ratne proizvodnje što znači uvođenje mera štednje, što aktivno vidimo u zemljama “dobrog” kapitalizma zapada i suptilan nestanak buržoaske demokratije.

U sklopu priprema za pljačkaške ratove, kapitalisti moraju da psihički pripreme radnike za sve veće osiromašenje i na mogućnost da će poginuti za njihovu kapitalističku otadžbinu. Ovo vidimo u praksikroz organizovanje anti migrantskih protesta gde su migrantski radnici, koji takođe dele tešku radničku sudbinu sa domaćim radnicima, okrivljeni za sve probleme. Drugi primer je kada nam seservira da je jedini način da “sve bude bolje” prihvatanje domaćih radnika da umru i gladuju kako bi se kapitalisti sve više obogatili tokom ratova sa drugim kapitalistima, to jest, “mere štednje” zbog nedefinisane, ali sveprisutne, “krize”.

Zaključak. Domaći radnici ne smeju da nasednu na trikove kapitalista. Naprotiv, treba da se sve više organizuju, zajedno sa migrantskim radnicima, kako bi vodili ujedinjenu i svesnu borbu protiv kapitalističke klase, umesto da ginu i trpe siromaštvo kako bi se kapitalisti sve više obogatili.

Kao što je Lenjin rekao: „Alternativa koju socijalisti moraju jasno postaviti pred mase je sledeća: ili nastaviti da ubijaju jedni druge za kapitalistički profit, trpeti visoke troškove života, glad, teret duga koji se meri u milijardama i prihvatiti farsu imperijalističkog primirja prikriivenog demokratskim i reformističkim obećanjima, ili se pobuniti protiv buržoazije.“